

19. JULI 1963

En regjeringsstorm er innledet

De borgerlige partiers storm mot regjeringen Gerhardsen ble innledet den 18. juni 1963 med mistillitsforslaget mot statsråd Kjell Holler for overskridelsene ved byggingen av Norsk koksverk. Mistillitsforslaget ble forkastet med 75 mot 73 stemmer. Den 13. juni 1963 ble Tønseth-kommisjonens rapport om gruveulykken i Kings Bay på Svalbard overlevert kommunaldepartementet, som bestemte at den skulle mangfoldiggjøres og sendes dem som i rapporten var anklaget for å ha forsømt sine plikter og eventuelt hadde ansvar for ulykken. Den ble sendt pressen til offentliggjørelse fredag 21. juni.

Den 20. juni innleverte Kjell Holler søknad om avskjed med den begrunnelse at han mente det var mest korrekt at han ikke var sjef for industridepartementet når saken skulle behandles videre, idet anklagen i første rekke var rettet mot dette departement. Saken ble imidlertid tatt opp i Stortinget samme kveld. Her stilte John Lyng (H), støttet av de andre borgerlige gruppeførere, forslag om at Stortinget ikke skulle oppløses nå som forutsatt. Etter en del debatt ble dette vedtatt enstemmig. Hensikten med dette var å ha mulighet for å kalle inn Stortinget på ny på kort varsel. Etter dette stortingsmøtet og etter at Tønseth-kommisjonens rapport var offentliggjort, oppstod det en politisk høyspenning. Den borgerlige presse fortsatte regjeringsstormen i de følgende uker.

Den 19. juli tok statsminister Gerhardsen til gjenmæle. I en tale i Odde den dagen sa han bl. a.:

Etter min oppfatning vil en ikke skjønne noe av den såkalte regjeringsstormen, dersom en ikke ser den som en ren politisk aksjon. Kings Bay-saken er i seg selv en ualminnelig alvorlig og vanskelig sak. Så alvorlig og

så vanskelig at ansvarlige mennesker normalt ville trenge litt tid til å tenke seg om før de tok endelig standpunkt, og før de gav seg til å dømme andre. Men mange hadde sin dom ferdig endog før de kunne ha lest Tønseth-kommisjonens rapport, og det gjelder for alle de som hittil har tatt endelig standpunkt til saken, at de har gjort det før de som har vært gjenstand for kritikk har hatt anledning til å uttale seg. En skulle nesten ikke tro at vi levde i en rettsstat. Styret ble dømt før det hadde fått anledning til å uttale seg, det samme gjelder direktøren, driftsbestyreren, bergmesteren og arbeidstilsynet. Det er i denne sammenheng kanskje ikke verdt engang å nevne de statsråder som kan ha hatt noe med saken å gjøre.

Fra forskjellige hold i alle de borgerlige opposisjonspartiene er det gitt til dels sterke uttrykk for kravet om at hele regjeringen må gå av. Nå skal det holdes oppgjør med arbeiderregjeringen, med Arbeiderpartiet og med den politikk Arbeiderpartiet har ført. Og da er alle midler tjenlige.